

PRUGASTOPLAVE STORIJE

NIKOLA MALOVIĆ

 Laguna

Copyright © 2010 Nikola Malović
 Copyright © 2010 ovog izdanja, LAGUNA
 Photo copyright © 2010, Branislav Strugar

BIBLIOTEKA
MERIDIJAN
 Knjiga 27

*Братиу Борису,
 њоморском официру шрџовачке флотџе*

Sadržaj

Bela	Demokrasi	9
Plava	Bajka o ribaru	19
Bela	ani musmah meuniversitat olbrajt . . .	27
Plava	Slika u ulju	39
Bela	O	45
Plava	Rečenica s maslinom	57
Bela	Čarobni štapić, <i>Nimbus 2012</i> , Soul .	67
Plava	Žena je opipala koliko je želim	77
Bela	www.kotor.com	83
Plava	Kamelija	107
Bela	U starom Rozopeku	113
Plava	Božićna priča	129
O autoru		135

Demokrasi

*Daj mi umorne tvoje, tvoje jadne
Zlosrećne što su sa tvoje obale bučne odbijeni
Promrzle mase, slobodnog daha gladne
Beskućne, burom šibane, pošalji meni
Što dižem baklju pokraj kapije zlatne.*

EMA LAZARUS,
Zapis na Kipu Slobode

Načuo sam nešto o tome u gradu, ali informaciji isprva nisam pridavao značaja. Govorkalo se i na poslu da je demokratija u zadnje vrijeme uznapredovala, i da se, dok traju borbe na istočnim frontovima, uzdigla na viši nivo. Jest, kolporter je prije neki dan uzviknuo, sinulo mi je: „Nadgradnja civilizacijskog uzora: Savremeno doba teži demokratiji starogrčkog tipa!“ Odjeven u mornarsku, plavo-bijelu majicu, pozivao je prolaznike da čuju i počuju, da kupe i pročitaju. Sve u vezi s tim...

Po povratku sa posla zatekao sam suprugu nalakćenu na balkonu. S nekim jeftinim džinom, naravno. Gledala je odozgo prema luci u kilometarske kolone noćnih automobila. Gužve se nikad nisu razvezivale.

Metro nije pomagao. Put od posla do kuće trajao je satima.

– Otkud ti tako rano?

Nije se ni okrenula. Zajebavala me. Ponoć nikad ne može biti rano.

Na 5/1. kanalu pripuštao se neki film sa Tomom Kruzom. Ala je omatorio, pomislio sam. Na 8/36. kanalu – reality. Na 1/77, crni je Predsjednik srao. Na 4/76. – tri javnosti najpoznatije feministkinje pozivale su žene na globalni ustanak. Na 23/108. – kviz *Ko želi da dobije ostrvo u Tuamotu arhipelagu?* Na 56/911. kanalu opet Predsjednik, sad kao bijelac, ali s drugom kravatom, i s istim very optimizmom. Prebacio sam na kviz i otišao do WC-a, mokrio, potom se svukao do gaća, otvorio frižider i našao tamo ostatke ženinog mađarskog gulaša spremljenog po recepturi sa World Cook TV-a, 37/5. kanala. Pomirisao sam. I radije odabrao flašicu hranjivog „badvajzera“. Vratio sam se i stušio u sofu. Umoran kao pas. Sve manje plaćen. Daljinski mi je bio nadohvat ruke.

Imam sat, sat i po, računao sam, da se opustim prije spavanja. Čim trepnem, čujem šefovo: – Work!

– Šta si radila danas? – doviknuh ženi u pokušaju da razgovaramo.

– Sjetila sam se Njutna.

– Je l' ti to neki bivši?

Nije odgovorila. Pila je na balkonu. Gledala u more. Ulivala je džin u čašu. Ponekad se propinjala na prste ubijedena valjda da će se okom domoći svjetlosti Evrope. Kao da tamo sva sranja nisu doplovila i prije njenog

pogleda. Neka se jebe, rekoh u sebi. Možda je Njutn kakva nova marka džina. Prcao sam ženu u mislima.

Utoliko, reklame su presjekle kviz. U kurac. Ima da popijem pivo dok traju reklame. A to mrzim. Nego je gle, poslije PP-a za tablete koje poslovne ljude drže budnim i do 7 dana, te nakon PP-a za novi kućni digitalni čitač podataka sa implantiranih čipova, neki tip uzeo da hvali grčku staru Demokratiju:

– Zaposleni ste do mjere da sanjate klona? – srao je i ovaj, pretvoren u PP smile. – Klonovi su zabranjeni, kao što znate. Ali, „Assistant Import Unlimited“ našao je za vas rješenje! Od danas se možete baviti filozofijom, ako ste baš o tome sve vrijeme sanjali!

Naćuljio sam uši. Neznatno pojačao ton. O tome se, dakle, priča ovih dana.

– Od danas možete i da pišete i da slikate, ako sve ove godine duboko u sebi osjećate da ste inkarnirani pisac ili slikar! Zato, nabavite roba! Naši su svi robovi mladi, do 25 godina, testirani na AIDS, ebolu i griPP, sa većinom zuba u glavi. Pozovite odmah! I dovešćemo vam roba na kućnu adresu! Ne za 499, nego za nevjerovatnih, pazite – nevjerovatnih! – 199! Zašto ne iskoristiti sve oblike najvišeg civilizacijskog oblika demokratije? Pozovite odmah. Ali, to nije sve! Uz *personalnog asistenta*, ako pozovete odmah! dobijate i kompletnu njegovu odjeću i obuću, plus hranu za mjesec dana! – neodoljivo se osmijehnuo glumac u PP spotu.

Onda je neka riba stala da reklamira novo, elektromagnetno sredstvo za skidanje fleka. Pogledao sam ka

balkonu. Žena je sebi dolivala džin. Kao vodu, jebo je Njutn. Smanjio sam ton, i okrenuo broj. Bio je zauzet. Pritisnuo sam redial. Linija je bila zauzeta. Opet sam...

Konačno, imao sam nekoga s druge strane:

– Operater broj jedan nula pet šest, Kimberli na vezi, izvolite?

– Kimberli... Naručio bih *asistenta*. Pretpostavljam da imate veći izbor. Bijelog bih, ako imate...?

– Naravno. Ali ste se javili za tren prekasno. Raspoložemo ograničenim izborom in this very moment. Trenutno nemamo evropskih muslimana ni bahajaca. Rasprodali smo sve bliskoistočne šiite i sunita. Evo... upravo mi javljaju... nema ni Kopta ni monofizita... Halo...?

– Da, tu sam... Ok je to with me, agnostik sam, ali zar sve ovo nije nelegalno? Mislim, robovi, danas? Kakve su garancije da će zbilja asistent da me sluša? Da neće da pobjegne? Otkuda je *roba*, na kraju krajeva?...

– Gospodine. Imamo neke hrišćane na lageru, zdrave, do 25, sa svim zubima, balkanske. Sad, da li grčke ili bugarske, moguće i srpske, morala bih da pitam... Centrala: pitanje u progresu?... Gospodine, želite da pitam...?

– Ne, ne! Samo nastavite...

– Garancije su ove: u dijelu debelog crijeva koji se zove sigma, svaki naš asistent ima implantiranu mikrobombu. Dovoljno jaku da mu oduzme život, dovoljno slabu da ga ne raznese sasvim, ukoliko biste poželjeli naprosto da asistenta *isključite iz odnosa* u, recimo, vašem stanu. Da vam tepisi i tapete ostanu

čisti, razumijete? Čak i trivijalni neposluh dojavljen kupcem robe kažnjava se, da tako kažemo, perforacijom sigme, ili – terminacijom roba. Roba nije ilegalna, to ste željeli da znate. Koriste je danas i Predsjednik i Sekretar i svi šefovi poslaničkih grupa. Demokratska elita je, amandmanom na Ustav – 11/9, vlastite slobode željela da podijeli sa onima koji su vlast direktno birali, dakle sa narodom, s vama ili sa mnom, naposljetku.

– Kimbwerli, oprostite...?

– *Centrala: moguć problem u progresu; klijent ne izgovara razgovjetno riječi; tražim profil...* Da, gospodine?

– Kimberli, veoma sam umoran, i...

– *Centrala: moguć stepen dva...* Da, gospodine?

– Jeste li i vi sebi priuštili asistenta? Mislim, recesija je, niste mogli do njega doći pod povoljnim kreditnim uslovima. Ili jeste...?

– *Kupac je po profilu ok?... Ok. Očekivani odgovor...* ...Da, gospodine.

– Kupili ste asistenta, dakle. I kakva su vam iskustva, mislim, kako je to imati roba u kući?

– *Centrala: marketinški odgovor u odnosu na profil...* Može? ...Ne morate asistenta držati pod obavezno u kući, gospodine. On ima bombu u sebi, zaboravljate? Možete ga držati na uzici, svući, prostituisati, tako zarađivati extra money bez taksi, možete ga hraniti ili ne hraniti, a kad se razboli, ili vam dosadi, pozovite naš 0–24 terminirajući servis. Asistent će iznutra pući. Naši će ga opslužitelji pronaći po signalu ma gdje da je zalegao. „Assistant Import Unlimited“ stvara od građana vlasnike povlašćene robe, i pomaže im da na

najekološkiji način zaborave na te uslužne radnike ako ovi počnu da podbacuju estetički, zdravstveno, ili radno. Znae kako je sa hrišćanima, posebno pravoslavicima, oni mimo drugih vjeroispovjednika drže do osjećaja vlastite slobode. *Centrala: 5 sekundi off-a, na moj račun, ok?* ...Zato bi bolje bilo da možda pričekate, gospodine; neke ponovo bahajce, ili budiste, neke šintoiste... *Na on smo, već?, ok.* ...Gospodine?

– Asistenta želim koliko još ove večeri, Kimberli. Baš sam se naložio. Ako nemate budista, dajte hrišćanina, ne marim. Mnogo sam umoran... Nego, sve vrijeme razmišljam o motivu, prije negoli o cijeni. Objekt moje kupovine ne mogu poslati na posao umjesto sebe, zar ne? Asistent je neobrazovan, nije li?

– To da, gospodine. Ali su svi naši asistenti jaki; savatani su svakakvi, tokom worldwide ustanaka, a na našem se tržištu pojavljuju samo oni probrani. Ne pitajte kakvih sve ima... Žena zasad nemamo u ponudi. Mislim, nemamo na diskauntu, kao niti djecu. Imamo mlade, do 25 godina, sa svima zubima.

– To cijenim. A žene između 13 i 17, pošto bi bile?

– *Centrala: da zanemarim?... Ok.* Zanemarite robu barelylegal, gospodine. Možda tek pred Božić. Sada je važno da imate na umu kako je rat protiv neprijatelja našeg sistema postao nemoguć ukoliko se svi patrioti listom ne oslobode obaveze da lično rade, a što ne isključuje obavezu glasanja. Stara Grčka kao nova doktrina, ne dopada li vam se kao mogućnost? Za samo 199, ako potvrdite – sada! Dakle...? *Centrala: moguć kreditni transfer u toku...* Gospodine: Dakle?

– Da, Kimberli! Kupiću jednog balkanskog hrišćanskog asistenta.

– To je duh demokratije, gospodine! Molim vas da odluku o kupovini verifikujete prevlaćenjem dlana preko statičnog kućnog digitalnog čitača. Imate ga, da? Pola sume plaćate in advance, a pola po primitku robe. Ok?

– Ok!

– *Centrala: transfer kredita u toku, over and out.* Laku noć, gospodine.

Wow! Pucnuo sam prstima.

Možda već noćas mogu da odspavam sat-dva duže. Pogledao sam na ženu, pa na sat. Da nije možda čula kakvog joj ljubimca privodim? Možda se i razveseli. Možda okrene dupe s balkona da joj konačno vidim lice; mjesecima razgovaram s njenom sve većom guzicom. Majko, rob koji će da kuva, možda bolje od žene, mađarske gulaše? Or anything! Ili će njoj da doliva džin dok se ne raskravi, svejedno.

Kad sam pogledao, plativši iz ruke pola, počuvši u trenutku *beep*, znak da je summa s mog prešla na račun „Assistant Importa“ i dobivši potvrdu sa sitnim slovima u dnu papira izašlog iz čitača, žene mi više nije bilo na balkonu. U kurac. – Milice...? – pozvah je. Pošao sam do frižidera po drugi „badvajzer“. – Svithart...! – doviknuo sam. Opet mi se iza piva pripisalo.

Kad sam se vratio iz WC-a i potražio suprugu na balkonu, nje više tamo nije bilo. Ni čaše. Samo poluprazna boca džina. Stotinak metara ispod, već su pod stambenom kulom titrala rotaciona svijetla. Nisam

provjeravao ostale prostorije. Znao sam, slutio sam. Konačno se bacila. Gojila je dupe sve vrijeme da po odluci bude teža. Da pukne kao dinja. Da se ne spase.

Neka ide u kurac. Pošao sam do frižidera, opet.

Asistent će, ako je vjerovati PP-u, stići za koji minut. A zapravo će roba, nisam bio naivan, stići pred jutro. Dok je ne dostave kroz ovu užasnu gradsku gužvu; jebeni došljaci, i Kinezi i Indusi i svi, toliko ih je; glasaću sljedećeg puta za desničarskog kandidata; smrt ilegalnim imigrantima, u kurac više s njima. Možda sam se zeznuo kupovinom: ni da spavam sada, ni da čekam. Oči su mi na pola koplja. Ali, ako iz „Assistant Import Unlimiteda“ zaista isporuče roba za sat-dva, biće to sasvim ok. Stoga sam prelomio da ne spavam. Nego da bdijem.

Šta da zapovjedim skotu prvo? Da možda okrene broj moje tašte in law?

Ili da mi pođe po kršten ulični hot-dog, dolje do Circle-a. Sasvim umirem od gladi.

Imam jedinstvenu priliku da okrenem 69/69. kanal. Malo porno TV-a nije na odmet.

Javiću sekretarici kako sam naprasno obolio. Reći ću da je posrijedi virus, jebe mi se. Mnogo je u komšiluku tih sumnjivih asistenata, posebno nakon novog amandmana na Ustav. Svašta se uvozi, pa i bolesti. Dokle više tako! Ima da serem, slabašnim glasom, sekretarici. Umiraću, samo da spavam do podna.

Skinuo sam i gaće. Sunce me je ogrijalo. Potegao sam džin preko piva.

Pogled preko balkona ukazao mi je da su, izgleda, pokupili moju nesrećnicu. Rotacionih svjetala nije više

bilo dolje. Bacio sam pogled na more. Da me želja mine. Iako živim u obalnoj radničkoj zoni, obalu i ne stignem da opazim. Sad sam eto stigao da vidim more. Živjela demokratija. Naručio sam slobodu. Stići će mi u najkraćem mogućem roku.

Bajka o ribaru

Kad je dobro, neka je i bolje.

Petar II Petrović Njegoš

Bio jednom zalivski ribar, imenom Petar.

Pamtio je da o drugim morima niko njegov nije govorio kao o mjestima gdje bi valjalo zabaciti mrežu. Tokom Riblje večere, godišnje fešte nalik skupštini, kad je bilo dosta vina, našlo se i onih ribara sa brkovima do stopala koji su odbijali da povjeruju u mogućnost da drugih mora uopšte ima, sem onog koje se plimom stalno ulivalo u Zaliv. Naravno, i školska su djeca znala da drugih mora naprosto ima, i da se ta ulivaju u more pred Zalivom, po logici stvari, po logici spojenih slanih vodenih sasuda.

Dok je bio mlad, Petar se pitao koliko samo ima morâ što su plavetnija i veća, punija ribom? Gajio je misao da se barkom otisne jednom nadaleko, i okuša u lovu.

Ipak, iz zaliva Boke, što u prevodu znači *iz usta*, nikad nije zaveslao. Prva najbliža zemlja postojala je

predaleko do te mjere ipak. Tokom Ribljih večeri kazivalo se da su *tamo* sve obale ravne, što ne vole ribe. One vole nepredvidive vijugave linije, ostrva, rtove, uvale, podvodne hridi, potonule brodove, spilje, gröte, sêke, amforišta. To su sve imale u Boki.

– Ne voli peraje da se ni iza čega ne može sakriti. Tako misli riba.

Svake srijede i petka, kad je zabranjeno lagati – u istinu o zalivskom bogatstvu zaklinjali su se najstariji, oni ribari koji su njegovali brkove do silnih dužina. Ko je imao brk duži – lakše se snalazio, ako bi mu na moru pukla nadovezana konjska nit, pa su na novu udicu od riblje kosti vezivali dlake iz brkova.

Ribe je baš bilo posvuda; vidjela se ona golim okom i s proljeća, i ljeti, i na jesen i zimi. Zalivsko more je kao lonac pun vode stavljen na vatru – vri- lo od ribe! Ključala je ona, i repovima se premetala

usred noći kao i u podne. Čak su i djeca, samohrane majke ili starice koje su po nesreći nadživjele sve svoje, umaćući kažiprst u nešto jestivo, recimo u maslinovo ulje, na udicu od prsta – vadili zamašne komade. Isto su činili i obalni ljubavnici kad bi iznemogli od posjedovanja samih sebe, na kap sjemena iz uda lovili ribu iz ruke.

Hop!

Zato se kazivalo da ako i postoji bogatije kakvo more, tada ga tamošnji ljudi zbog nekog razloga deboto zaslužuju.

Kako god, u Boki su postojali vjekovi bez gladi. Ipak, mladi Zalivljani sve su češće željeli da vide makar i sirota, ali konačno! neka druga mora. Prezirali su vlastite plavo-bijele majice i nosili ih namjerno pocijepane, pa zakrpljene, a u zadnje – ni zakrpljene, nego sasvim otvoreno bušne. Na pitanje zašto, do vraga!, misle na uvrnut način, generacije sinova, a prvi put i kćeri, kazivale su da im je ovdje postalo nepodnošljivo tijesno. Na sve su spremni, urlali su okupljeni po trgovima, pod crnom bandijerom sa stilizovanom bijelom praznom šakom, pa i da osjete glad! Starice su se krstile, a starci odmahivali rukama, potpuno razočarani načinom na koji mladež danas nalazi da misli.

U to da su jamačno u pravu, mladi sinovi pronašli su u *Legendi o praznom moru*. Izronili su je, ili iskopali slučajno, ili našli u boci, ili izmislili, svejedno. Vjerovali su da negdje mora da postoji i takvo čudo, da ribar danima čeka ribu da zagriže. U tome su vidjeli priliku za dokazivanjem u ekstremnim uslovima, avanturu.

– Ribar da danima čeka ribu da zagriže! – smijali su se preko svih zuba na svakoj od godišnjih zalivskih svečanosti, oni s titulama Kraljeva ribara.

Mladi bi se na tradicionalnim godišnjim svetkovinama jednako gurali laktovima. Ismijavali su brkate Kraljeve, duvali su u debelo crijevo otrovne ihtus noktis da ih niko ne vidi, i udisali potom, vidno raspoloženiji taj *riblji prdež*. Mora da postoji more bez ribe, vjerovali su opijeno.

– Qwerty! – svi pamte da je rekao sin Kralja ribara. Tu glupost je rekao kraljević, jedno nerazumljivo ništa, ali se zapatilo kao prva izrečena glupost. Oni koji su udisali zrak iz otrovne ribe straga nastavili su da opisuju sve same nejasnoće, qwerty, podražavajući vokabular sina Kralja ribara, i nastavili su da duvaju preotrovnoj ribi u šupak, i da udišu što su rekli. Qwerty. Qwerty. Samo tako.

Iza leđa roditelja, rodila im se vizija.

Ribe je u bajkovitom Zalivu bilo premnogo.

Toj je pošasti konačno valjalo stati u kraj.

Brigade mladih stadoše da noću veslima lupaju ribe po glavama. Sin Kralja kozara nabavio je prah koji hoće da eksplodira u dodiru s morskom vodom, a sin Kralja maslinara – neku kobnu mješavinu ulja koja se pokazala pogubnom za svu površinsku populaciju riba. Pod vodom je zavladao apokalipso, jer su ribe stale da jedu lešine bližnjih svojih. Potom, neke su znale i da se ponašaju čudno. Napadale su galebove sletjele na površ.

Da ribe grizu noge u galebova, nikad se nije događalo u klasičnim vremenima.

Po prvi put, djeca su mogla da se kupaju u *Zalivu Usta*, u Boki, a da im, ma koliko boravili u moru, nijedna riba ne bi dotakla kožu.

Ribar Petar oženio se do tih dana. Ženu je upoznao kad se ono u moreuzu prevrнула pretovarena catara, i kad je tu djevojku, u moru žutog, upišanu od straha, on mišicom izvadio iz uzburkane vode. Pokazalo se kasnije da je sin vlasnika trajekta malo duvao u ribu, i iz nje disao, pa je stotinak magaraca pretovarenih maslinama postavio na baš onu stranu koja je kasnije pretegla, i prevrнула ploveći most-trajekt između dvije najbliže obale.

Ribar je sa spasenom utopljenicom potom dobio sina. Prva zalivska fotografija, među kolekcionarima znana i kao zlatna, pokazuje ga kako u majici na pruge, pored oca s brkovima dugim do golih stopala, pozira sa ihtusom biblijskih dimenzija, 6 metara i 66 centimetra. Upućeni u istorijski ulov svjedočili su da

je tadašnji oberkralj – u trenutku kada se već znalo da su mnogi ribari doveslali do prvih osiromašenih mora – otkupio ulov za riječ, ali riječ nikad nije pretvorio u obećanu paru.

Potom, kada je Petrov sin i sam dobio, prvo dva, pa jednog potomka, Zalivsko more postalo je do te mjere more iz *Legende*, pusto, da niti jedno dijete prilikom brćkanja u plicaku riba ne bi takla.

Zazirale su ribe i bježale od svega, čak i od svoje vrste, sem u doba parenja.

Unuci su hrlili u zagrljaj ribara Petra, dakako, kao što djeca vazda čine, i kazivala radosno gdje su pod površi s maskom na licu vidjeli i ovu i onu vrstu, ali je Ribar jednako tugovao; u doba njegove mladosti djeca su pričala o zvijezdama, ne o ribama. Jer je zvijezda bilo manje.

S maslinovim štapom umočenim u more, Petar je, kao već onemoćali, na stari način ispitivao stanje stvari, s obale. To njegovo bućkanje štapom neki su turisti prevodili u lokalni običaj, a turisti koji bi bili pod uticajem inostranih a ne domaćih vodiča – u dokaz lokalnog ludila.

Petar se sjećao gdje je pred njim kao djetetom, tadašnji Kralj ribara izveo slično čudo. Umočio je jednog jutra maslinov štap. I riba je zagrizla, u štap, u običan. I nije ga puštala, iako je Kralj držeći ulov nad vodom, a ne nad kopnom, pred okupljenima zadugo besjedio kako naši mladi silno griješe u potrazi za hljbom preko pogače. – Evo leba! – rekao je glasno, sa zagrizlom ribom. I dugo ju je na srpskom hvalio i opisivao uslikavan plavim očima svih onih okupljenih mladosti. I

nikad mu se bijela, kvalitetna riba ne bi otela sa praznog štapa, nikad ne bi zinula pohvaljena mesom, eda bi se iza promocije natrag vratila moru. Ne. Opričana, grizla je štap do svršetka. Svaka se vrsta po imenu žrtvovala sebi. Nahvaljena, postajala je, kasnije kuvana ili pečena, jestiva storija.

Naših dana – sluteći da je nadolazeća smrt nalik sušenom uvoznom bakalaru – Petar je samo želio da ga najmlađi unuk zapamti kao lovca. U preskupi kupljeni mamac utaknuo je udicu. I ulovio je, na to sićušno čelično j, jednu jebenu ribicu, premda je ružnu riječ pred morem i djetetom zakamuflirao kašljem.

Unuk se radovao isprva. Vidio je živu praćakavu ribu, nadmudrenu ha!, kako se samo bori za vazduh, i zijeva škrigama. Ali se sneveselio, jer se toj kopr-cavoj trici nije kod kuće obradovao ni crni mačak Dante. Debeli ljenjivac odavno se navikao na porcije kupovnog *Caty Cat*-a. A nekad su, mislio je ribar Petar, u trenu kad ga je smrt kažiprstom već kuckala po ramenu, i dok je jednim uvom bio uz Radio Boku a drugim oko sebe – nekad su se mačke uzdignutih repova češale o ribareve nogavice, presrećne i vjerne kao da su psi, a ne predstavnice najsebičnije specije u životinjskom carstvu.

Nije prošlo mnogo – tek do prvih novih vijesti s radija Slobodna Zemlja. Kralj političara stao je da govori o boljemu sutra. U isto su vrijeme slično kazivala i zvona sa crkve Svetog Jovana, jer...

U taj čas po umirenoj površi Zaliva, od barke do barke, od uva do uva, saznalo se gdje umre ribar Petar.

Sit života.

ani musmah meuniversitat olbrajt

Čim razbiješ kugle, moraš znati šta će ti biti završni udarac.

Vladimir Pištalo

Studiram na Olbrajtovom fakultetu primijenjenih umjetnosti, na Katedri za tatoo. Imam odlične ocjene i još bolje profesore, sve sama renominirana imena. Predsjednik sam fakultetskog ogranka Bratstva

zalivskih tatoo šegrta. Da nisam tetovirao mošnice, ne bih mogao da uđem u krug odabranih. Ne bih se ni mogao da nađem u kandidaturi za predsjednika Bratstva, niti bih na sebe mogao da s ponosom odjenem plavo-bijelu koledžicu, oficijelnu uniformu.

Ok, na testisima sam, prkoseći akademskom trendu, istetovirao momenat 0.34`25``/31.08.97, tren pogibije britanske princeze Dajane, tren u kome je ona, noseća – progonjena paparacima po ulicama Pariza – zajedno s ljubavnikom, milijarderom Dodijem al Fajedom, sinom Muhameda, izgubila život u saobraćajnoj nesreći u tunelu ispod Sene. Na lijevom se testisu vidi kako Princezu od Velsa odvoze swiftly into the night dalje od 8. arondismana, do bolnice Salpetrijer, gdje umire. U dnu penisa horde klošara čerupaju kontuzovane paparace popadale s motorcikala. Pripadnici britanske tajne obavještajne službe pojavljuju se ex nihilo; u metežu oduzimaju fotoaparate s inkriminišućim fotografijama. Uništavaju kamere i planski nestaju u pubičnoj šumi.

Na ispitu iz Savremene tetovaže, profesor nije htio ni da čuje za to što vidi.

Po njemu je slika koju sam ponudio bila subverzivna i ni na koji način umjetnički reprezentativna.

Marija Jana, predsjednica Sestrinstva, upisana u Protokol pod imenom Mary Jane, white, bisexual, inače feministička aktivistkinja na kampusu, uzdigla je glas, uočivši s pravom da profesorova ocjena ne stoji, i da je rad po mom skrotumu očigledno visokoumjetnički. Njen je argument bio da se niko ne bi dao da tetovira uzalud, dakle ako zaista ne vjeruje u domet

prikazane istine. Ruku pod ruku sa Mary Jane, uložio sam i sâm protest, u ime množine fakultetskog Bratstva i Sestrinstva, te je slučaj dospio do Vrhovnog vijeća. Viša ocjena bila mi je potrebna kako bih se naredne godine bolje rangirao, te da bih sa statusa tatoo šegrta ja mogao da uđem u krug tatoo zanatlija, potom i majstora.

Mary Jane bila je riba i po, badi, drug, kakvog samo promisao šalje. I nije Marija Jana bila naivna uopšte. Braneći moj tatoo izbor, branila je prije svega sebe. Jer se, kao žena, ma šta mislile članice Sestrinstva, u jednom trenutku ispitne odluke povelu za upravo muškim primjerom, mojim, te je na malim usminama docrtala još subverzivniju à la Lady Diana – bônu priču. Pokazala mi je, u klimaksu spora sa profesorom savremene tetovaže, svoj intimni very own tatoo. Popili smo nešto vina u njenoj sobi, povukli par crta, just for relax, nakon čega mi se otvorila, Mary Jane, i ja sam u nje vidio popriličnu umjetnost.

Na desnoj maloj usmini Mary Jane imala je englesku kraljicu kako povraća od sve muke skandala. I sina joj Čarlsa, kako materi podmeće zlatan lavor jednom, i kako joj glavu za čelo, probijeno kukom, drži drugom rukom. Lavor je tek bio oivičen zlatnom bojom. Ukrasno je dugme na Čarlsovoj košulji pak sasvim zlatno. Karvirano je inicijalima CC, što može da znači *Camilla&Charles*, premda je moglo da isijava i obratno tumačenje.

Na lijevoj se Janinoj usmini vidi ser Elton John za klavirom; u minijaturi – rekvijemske hit-note *Like a Candle in the Wind* – i bolne, kolone uplakanih

poklonika što su princezi Dajani došle na ispraćaj.

Zalažući se za mene pred Velikim fakultetskim vijećem svim dozvoljenim pravnim sredstvima, Mary Jane branila je i svoj izbor. Izbor se uvijek ticao slobode da se o važnim stvarima govori izbornom slikom.

Pred kraj prve godine našao sam se u propisnim, pamučnim gaćama pred komisijom Vijeća, sastavljenom i od mog profesora Savremene tetovaže I, i od profesora Savremene tetovaže II, i III, i IV.

Uzela je da o primijenjenom nauku nada mnom zasijeda komisija.

Kad su zatražili da bolje vide slikanu dramu na mom desnom testisu, morao sam prstima da razvučem kožu skrotuma. Isto sam učinio i s lijevom, i isto učinio kad su od mene zaiskali da konačno vide spekulativnu poentu. Članovi su komisije glasali u moju korist 3:1, profesori Savremene tetovaže II, i III, i IV. Profesor Savremene tetovaže I glasao je protiv, jer je – tek sam tada saznao razlog – cijeli igrokaz bio tetoviran rukom nejevrejskog Majstora.

U tom sam trenutku, ako ne prije, spoznao kako je bilo pametnije birati semitskog zanatliju, onog koji će krenuti slijeva nadesno, i tim redosljedom ispričati cijelu priču, negoli u provincijalnom neznanju birati najboljeg među majstorima iz lokalnog Bratstva.

Tetovaža se, iako sam prošao očevid, nije mogla više da obriše. Bila je za sva vremena, trajna, kao dokaz suštinske razlike između Fakulteta s velikim F, i fakultetâ s tek licencom Fakulteta. I ne samo te razlike.

Prešav u narednu godinu, istina ne više kao Predsjednik zalivskog bratstva, ali kao hvaljen student

druge godine, spoznao sam da mi upravo neobrisivi tatoo brani zauvijek da uđem u Bratstvo istinskih posvećenika tetovaže. U neznanju, pogriješio sam na prvom koraku, kao tembél, kao budala: incijacijski detalj tijela oslikao sam neznački. I time se zauvijek upisao kao goy, kao onaj ko ne zna kako se po sebi piše.

U drugoj godini, i u vremenu potom, mogao sam biti baš najbolji student našeg ovog marginalnog fakulteta, ali više nikad da se prikažem u svoj veličini vlastite umjetnosti, niti sam mogao da konkurišem, ani jahol lehagiš bakaša lamilga hazot – za stipendiju na prestižnom londonskom very Allbrightovom univerzitetu. Kada počinju predavanja? – mataj mathilot hercaot, mene se više nije ticalo. Redosljed slika na mošnicama uvijek bi me potkazivao. Bio je naopak. Nisam na vrijeme bio naučen kako da na ispravan način vidim poredak istine po slikama.

Haval. Šteta.

Šteta, u pizdu materinu.

Profesor Savremene tetovaže IV prijateljski me savjetovao da se odam drogama. Mislio je dakako na lake, premda nisam mogao da vjerujem šta mi dr Jaser Ašri Hasan time hoće da kaže!? Ni njega, naturalizovanog zapadnjaka, koji je za ekstra pare ilegalno tetovirao studente pred seminarske i diplomatske, niko nije uzimao za ozbiljno, nikad, a kad bi ovaj uzeo da konkuriše za redovnog profesora na rodonačelnom londonskom Olbrajtovom fakultetu primijenjenih umjetnosti, na tamošnjoj Katedri za tatoo.

Dragom profesoru Hasanu neko je po mošnicama, pričalo se među apsolvencima i postdiplomcima